

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: D. V., narozený dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2020, č. j.: MPSV-2020/226133-911

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/226133-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 5. 2020, č. j. 8736/2020/AAC (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci přiznává doplatek na bydlení ve výši 6 137 Kč měsíčně od března 2015.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že dne 21. 10. 2020 zaslal žalovanému námitku podjatosti (datovanou dne 18. 10. 2020), která směřovala vůči dvěma úředním osobám žalovaného, z nichž jedna (paní R. K.) je zároveň vedena na napadeném rozhodnutí na pozici „vyřizuje“. O takové námitce má být rozhodnuto bezodkladně usnesením, žalovaný však o této námitce nerozhodl a vydal napadené rozhodnutí. K důkazu navrhoval námitku podjatosti ze dne 18. 10. 2020 a podací lístek.
3. Vytýkal správním orgánům, že řízení trvalo neúměrně dlouho (pět a půl roku), žalobce byl přitom celou dobu aktivní, opakovaně věc urgoval a využíval též instituty ochrany proti nečinnosti. Měl za to, že průtahy vznikaly z důvodu porušení právních předpisů správními orgány, byl porušen § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), žalobci tím vznikly zbytečné finanční náklady, především na poštovné cca ve výši 1 000 Kč, žalobce byl nadměru zatěžován nutnou právní obranou vůči nezákonným postupům obou správních orgánů.
4. Poukazoval na § 74 odst. 1 věta druhá a § 74 odst. 3 správního řádu, kde je upravena předběžná vykonatelnost, namítal, že mu správní orgán I. stupně na jeho požádání nevyznačil dne 17. 7. 2017 na svém rozhodnutí ze dne 25. 5. 2017 č.j. 27462/2017/AAL doložku předběžné vykonatelnosti, toto bylo žalobci odepřeno, jde o porušení § 2 odst. 1 a § 4 odst. 4 správního řádu. K důkazu navrhoval kopii protokolu ÚP ČR ze dne 17. 7. 2017.
5. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k novému projednání a aby byla žalobci přiznána náhrada nákladů řízení.
6. Podáním došlým soudu dne 29. 1. 2020 žalobce žalobu doplnil, uvedl, že dne 14. 1. 2021 mu bylo doručeno usnesení žalovaného ze dne 21. 12. 2020 č.j. MPSV-2020/246543-911, sp. zn. SZ/MPSV-2020/210737, které je reakcí na námitku podjatosti podanou žalobcem dne 18. 10. 2020, usnesení žalobce přiložil. Poukázal na to, že i když dané usnesení není z hlediska napadeného rozhodnutí již rozhodující, prohlásila v něm paní R. K., že správní orgán I. stupně opakovaně nereaguje včas na výzvy a urgencye, aby podal informace o stavu řízení do 5 dnů, a podává nepravdivé informace. Z toho dovozoval, že veškerá odpovědnost za porušení zákona jde v daném případě za správním orgánem I. stupně, jde o jeho opakované nereagování a nedodržování zákonných lhůt pro úkon a podávání nepravdivých informací, jde tedy o systematickou úřední libovůli.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný uvedl, že o dávce je rozhodováno na základě žádosti ze dne 30. 3. 2015, v řízení bylo prvostupňové rozhodnutí opakovaně rušeno, poslední rozhodnutí správního orgánu I. stupně však žalovaný považuje za správné. Žalobce nicméně nebrojí proti výpočtu dávky, ani nenamítá nesprávnou výši dávky.
8. K nevyřízení námitky podjatosti ze dne 18. 10. 2020 uvedl, že o této námitce bylo rozhodnuto přímým nadřízeným usnesením č.j. MPSV-2020/246544-911 a usnesením č.j. MPSV-2020/246543-911, obě ze dne 21. 12. 2020, a to tak, že uvedené úřední osoby nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování ve věci žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu I. stupně. Žalovaný rozhodoval o námitce podjatosti v samostatném řízení, nikoli v řízení odvolacím, neboť žalobce namítal podjatost úředních osob při vyřizování žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu I. stupně v řízení o doplatek na bydlení.

9. Souhlasil s námitkou, dle které je řízení vedeno nepřiměřeně dlouhou dobu, a to z důvodu opakovaného rušení a rozhodování ve věci, nicméně délka řízení není procesní vadou, která by ovlivnila rozhodnutí ve věci a byla důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
10. Dále uvedl, že nevyznačení doložky předběžné vykonatelnosti nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, nemá to vliv na meritum věci. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Replika žalobce

11. Žalobce v reakci na vyjádření žalovaného uvedl, že v předmětné věci nejde a priori o výsledek řízení o námitce podjatosti, nýbrž o nesprávný úřední postup ve smyslu správního řádu. Žalobce namítal podjatost dvou úředních osob účastnících se v žalobcem napadeném správním řízení odvolacích řízení a zároveň zčásti i žalobcem uplatněných opatřeních proti nečinnosti správního orgánu I. stupně. Měl za to, že nepřiměřená délka řízení sice automaticky nemusí vést k mylným závěrům v meritum věci, avšak může zakládat významnou vadu řízení a dotýká se práva na spravedlivý proces. Žalobci vznikly kvůli nezákonným průtahům v řízení zbytečné náklady. Požadoval, aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobci náklady soudního řízení a náklady vzniklé žalobci v řízení před správními orgány. Žalobce následně dne 28. 4. 2021 předložil soudu Instrukce náměstkyně pro řízení sekce 7 č. 12/2019 jako listinný důkaz, neuvedl však, k jakému jeho tvrzení se tento důkaz vztahuje.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumávání vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Předně soud konstatuje, že žalobce nijak nezpochybňuje samotné napadené rozhodnutí v jeho meritum, tedy z hlediska výše či výpočtu přiznané dávky.

Námitka podjatosti

15. Podání žalobce ze dne 18. 10. 2020 ve věci námitky podjatosti je součástí správního spisu, a proto je soud neprováděl k důkazu. Z tohoto podání soud zjistil, že směřuje proti úředním osobám paní R. K. a paní A. Z., vytýká uvedeným osobám jejich postup v rámci opatření proti nečinnosti, kdy žalobce podal žalovanému dne 10. 3. 2020 žádost o uplatnění proti nečinnosti, na kterou žalovaný reagoval usnesením ze dne 12. 5. 2020 č.j. MPSV-2020/89720-91, a dále podal dne 14. 7. 2020 další žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, na kterou žalovaný reagoval usnesením ze dne 11. 8. 2020 č.j. MPSV-2020/145745-911; obě usnesení v rámci opatření proti nečinnosti, která se nacházejí ve správním spisu, za žalovaného vyřizovaly paní R. K. a paní A. Z. Žalobce v rámci námitky podjatosti vyjadřoval nespokojenost s tím, jak byly jeho žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti vyřízeny, vytýkal daným osobám, že vždy rozhodly v neprospěch žalobce, tj. že mu nevyhověly, a že vědomě a účelově zvýhodňovaly správní orgán I. stupně z důvodu falešné rezortní solidarity, dle názoru žalobce se jednalo o pozitivní diskriminaci úřadu

práce. Žalobce v námitce dále poukázal na § 14 odst. 5 správního řádu, dle kterého je překážkou nepodjatosti úředních osob též jejich účast na řízení v téže věci na jiném stupni, a uvedl, že jmenované osoby se dosud účastnily v daném správním řízení řízení odvolacího (u MPSV), což považoval za tutéž věc, neboť žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti je správním řízením, ale zároveň procesně a z procesního důvodu na jiném stupni. Z toho dovozoval podjatost daných osob.

16. Z formulace námitky podjatosti tak soud shledal, že nesměřovala k tomu, aby byly paní R. K. a paní A. Z. vyloučeny z rozhodování o odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, avšak týkala se jejich podjatosti v rámci opatření proti nečinnosti, kdy jim žalobce vytýkal zvýhodňování správního orgánu I. stupně a namítal, že tyto osoby již rozhodovaly o podaném odvolání žalobce, tedy nemohou rozhodovat v rámci nečinnosti. Stejným způsobem námitku podjatosti interpretoval též žalovaný, který o námitce rozhodl usnesením ze dne 21. 12. 2020 č.j. MPSV-2020/246544-911 a usnesením ze dne 21. 12. 2020 č.j. MPSV-2020/246543-911, kterými rozhodl, že dané osoby nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování ve věci žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu I. stupně.
17. Vzhledem k tomu, že námitka podjatosti nesměřovala k tomu, aby byly dané osoby vyloučeny z projednávání odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, nemohlo být z hlediska přezkoumávaného řízení ani vadou, že žalovaný o této námitce rozhodl až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí. Žalobní námitka tak není důvodná.
18. Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že ani kdyby námitka podjatosti byla žalobcem vznesena v rámci přezkoumávaného řízení o odvolání, nemohla by být důvodná. Žalobce v ní totiž neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých bylo možné usuzovat na osobní poměr namítaných osob k věci či k účastníkům řízení a tedy na jejich zájem na výsledku řízení; důvodem podjatosti pak nemůže být pouhá nespokojenost žalobce s postupem či rozhodováním úřední osoby v jeho věci. Rovněž je třeba poukázat na skutečnost, že příslušnost nadřízeného orgánu (tj. zde žalovaného) činit úkony v rámci ochrany před nečinností správního orgánu I. stupně je založena § 80 správního řádu, jedná se tak o stejný orgán, který dle správního řádu rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí ve věci samé. Nejde tak o případ dle § 14 odst. 5 správního řádu (nyní § 14 odst. 6), kdy je z rozhodování vyloučena osoba, která se účastnila řízení v téže věci na jiném stupni.

K nepřiměřené délce řízení

19. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 30. 3. 2015 žádost o doplatek na bydlení, správní orgán I. stupně o této žádosti rozhodl rozhodnutími ze dne 4. 9. 2015, 4. 8. 2016, 12. 1. 2017, 25. 5. 2017, 19. 12. 2017, 3. 7. 2018 a 26. 6. 2019, žalovaný tato rozhodnutí zrušil svými rozhodnutími ze dne 14. 6. 2016, 9. 11. 2016, 21. 3. 2017, 15. 8. 2017, 26. 3. 2018, 24. 10. 2018 a 21. 10. 2019 a vždy věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Teprve poté bylo vydáno dne 2. 5. 2020 prvostupňové rozhodnutí, které bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím.
20. Výše uvedený postup, kdy rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo pro jeho vady sedmkrát zrušeno a teprve po více než pěti letech bylo žalovaným potvrzeno prvostupňové rozhodnutí, jistě nelze považovat za standardní z hlediska jeho délky. Zároveň správní orgány překročily lhůty stanovené v § 71 správního řádu. Nicméně tato okolnost sama o sobě nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, přičemž jeho

zrušením by došlo pouze k dalšímu prodlužování příslušného řízení, kdy by o žádosti žalobce o doplatek na bydlení ze dne 30. 3. 2015 nebylo pravomocně rozhodnuto.

21. K tomu soud poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2011 č.j. 9 A 128/2010-33 publ. pod č. 2985/2011 Sb. NSS, dle kterého: „*Lhůta pro vydání správního rozhodnutí, která je zakotvena v § 71 odst. 3 správního řádu z roku 2004, je lhůtou toliko pořádkovou. Samotné nedodržení této lhůty nemůže být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí soudem.*“ V tomto rozhodnutí soud dovodil, že zákon s jejím zmeškáním spojuje pouze jediný důsledek, a tím je povinnost či možnost nadřízeného správního orgánu učinit opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 1, 3 správního řádu); z ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu také vyplývá, že po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník řízení.
22. Žalobce pak neuvedl žádné další dopady, které by nepřiměřená délka řízení měla, či mohla mít, na správnost napadeného rozhodnutí jako takového. Žalobcem namítané náklady, které vynaložil na procesní úkony v daném řízení, ani nutnost obrany žalobce proti nesprávným postupům správních orgánů, pak nepředstavují vady řízení či samotných správních rozhodnutí, pro které by soud mohl tato rozhodnutí zrušit. Soudy ve správním soudnictvím ani nejsou oprávněny uložit žalovanému, aby žalobci uhradil náklady vynaložené na činění procesních úkonů. Daná námitka tak není důvodná.

K nevyznačení doložky předběžné vykonatelnosti na rozhodnutí ze dne 25. 5. 2017

23. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně vydal dne 25. 5. 2017 rozhodnutí č.j. 27462/2017/AAC, kterým žalobci přiznal doplatek na bydlení ve výši 6 841 Kč měsíčně od března 2015. Dle protokolu o ústním jednání se žalobce dostavil ke správnímu orgánu I. stupně dne 17. 7. 2017 a požádal o vyznačení doložky předběžné vykonatelnosti na uvedeném rozhodnutí, přičemž mu toto bylo správním orgánem I. stupně odmítnuto s tím, že k tomu tento orgán není kompetentní. Rozhodnutí ze dne 25. 5. 2017 bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 8. 2017 č.j. MOSV-2017/164924-911 zrušeno a věc byla správnímu orgánu I. stupně vrácena k novému projednání. Protokol o ústním jednání ze dne 17. 7. 2017 je součástí správního spisu a proto jej soud neprováděl k důkazu.
24. Z toho vyplývá, že správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s § 75 odst. 2 ve spojení s § 74 odst. 1 věta druhá správního řádu, neboť odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně nemělo odkladný účinek, rozhodnutí tudíž bylo předběžně vykonatelné a správní orgán I. stupně žalobci měl doložku na jeho žádost vyznačit. Je však třeba konstatovat, že daná námitka žalobce se týká předchozího rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve věci samé, které bylo žalovaným následně (tj. již v roce 2017) zrušeno. Není tak zřejmé, jakým způsobem by výše uvedený postup správního orgánu mohl zasáhnout do práv žalobce v souvislosti s napadeným rozhodnutím, žalobce ani žádnou takovou bližší souvislost netvrdí. Uvedené pochybení tak ani nemůže být důvodem nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
25. Soud neprováděl k důkazu žalobcem doloženou Instrukci náměstkyně pro řízení sekce 7 č. 12/2019, neboť žalobce nijak nespecifikoval, k jakému tvrzení by se měla vztahovat a co by z ní měl soud zjistit.
26. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému nenáleží podle zákona.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. října 2022

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně